

que effectus producit, inter quos hi magis memorabile videntur.

a. Syllaba accentu notata, ubi brevis est, in pausa producit, v. gr. קָטַל, קָטַל; מִים, מִים; אָרַץ, אָרַץ.

b. Ubi extremae syllabae accentus est ac s'vâ mobile antecedit, in pausa istud s'vâ commutatur cum vocali producto, cui accentus admovetur, v. g. קָטַל in pausa est קָטַל. מְלָאָה in pausa מְלָאָה, יִקְטְלוּ in pausa יִקְטְלוּ. Quae semper vocalis assumenda sit, ex etymologia cognoscitur. Restituitur enim vocalis, quae primitus aderat; si nulla aderat, s'vâ in Segol mutatur, v. g. שָׁבַר in pausa שָׁבַר.

Caput secundum.

De Etymologia.

A. De Verbo.

I. De Verbo in universum considerato.

§. 21. De Hebraicae declinationis proprietatibus.

1. Singulare est Hebraico sermoni atque adeo cunctis Semiticis linguis, quod simplici derivatione verbi notio primaria variis sententiae categoriis subiiciatur. Quae sic existunt formae aut genera, ab antiquis grammaticis coniugationes dictae sunt. Septem, quae saepius occurrunt, hic enumerantur.

1. Kal significat notionem verbi primitivam, e. g. *necare*.
2. Niphal est Passivum formae Kal: *necari*; subinde vim reflexivam habet.
3. Piël forma intensiva aut iterativa: *trucidare*.
4. Pual Passivum coniugationis Piël: *trucidari*.
5. Hiphil forma causativa: *necem provocare, iubere etc.*

6. Hophal Passivum coniugationis Hiphil: *ad necem provocari*.

7. Hithpaël forma reflexiva et reciproca: *se ipsum et inter se necare*.

Annot. 1. Prima coniugatio appellatur פָּ i. e. levis sive simplex; cetera nomina sunt genera vetusti paradigmatis פָּפָּ .

Annot. 2. Pleraque Verba in Kal existentia non omnes illas coniugationes accipiunt. Contra alia tantummodo in coniugatione Piël, aut in coniugatione Hiphil, aut in Hithpaël adhiberi solent.

2. Declinatio Hebraeorum duas tantum habet temporum formas, Praeteritum et Futurum (quibus quidem aptius nomen datur Perfectum et Imperfectum; non enim elapsi aut venturi temporis, sed consummatae aut durantis actionis signa sunt). Nulla forma adest temporis praesentis, quod plerumque Participio significatur.

3. Non adsunt formae propriae modorum. Futuri autem temporis formae et pro Coniunctivo et pro modo Iussivo in usu sunt.

4. Secundae et tertiae personae duplex forma est pro genere utroque.

§. 22. De formandis Verborum formis.

1. Duae distinguuntur formae primitivae uniuscuiusque Verbi: tertia persona Singularis Perfecti et Infinitivus.

2. Ceterae formae ex formis primitivis quasi radicibus oriuntur partim adiunctis praeformativis, partim adiunctis affirmativis, partim vocalium commutatione, partim mediae consonantis (per Dagesch) duplicatione.

3. Praeformativa (seu praeformantia) dicuntur addita initio radicis praefixa, affirmativa (seu afformantia) vero dicuntur additamenta ad exitum radicis adiecta.

4. Formae primitivae regulariter tribus consonantibus sive radicalibus literis constant.

In declinando Verbo regulae §§. 11—13 prolatae miram formarum varietatem efficiunt. Igitur perspicuitatis causa Verba ad literarum

radicalium conditionem in classes describuntur, et sic discernitur Verbum firmum solis mutis consistens a Verbo infirmo, cui semi-vocales in radice sunt. Firmum Verbum et gutturalium occurso et literarum assimilatione certas quasdam mutationes patitur, quas iterum oportet singulariter considerari. Igitur ex more veteri Verba mutis simplicibus constantia nominantur regularia, cetera irregularia; et haec quidem sunt aut gutturalia aut assimilantia aut quiescentia.

II. De Verbo regulari.

Explicatur Paradigma I in appendice positum (נָעַר *necare*).

§. 23. De formando Perfecto septem coniugationum.

1. Verbi forma primitiva, i. e. 3. pers. Sing. Perf. Kal, sub prima radicali Kamez (§. 18, 3.), sub secunda, quando Verbum transitivum est, Pathach, quando intransitivum est, saepe Zere, rarius Cholem habet, e. g. נָעַר *necavit*, כָּבֵד *gravis fuit*, גָּדֹל *magnus fuit*. In paradigmate igitur tertia persona primo loco posita apparet, quia ex ista forma ceterae omnes derivantur.

2. Reliquae sex coniugationes e Kal formantur, partim praeformativis, partim vocalium commutatione, partim duplicata media radicali. Quas commutationes proprium cuiusque coniugationis nomen annunciat; quemadmodum enim נָעַל affectum est, ut נִפְעַל, הִפְעִיל, cet. exstiterint, sic reliqua quoque Verba afficienda sunt.

§. 24. De formis personalibus Perfecti efficiendis.

1. Personales Verbi formae cum suo genere ac numero efficiuntur per formas pronominum personalium vetustissimas. Ad Praeteritum Kal eae tamquam affirmativa accedunt sic:

Sing.	Plur.
הִיא III. pers. fem.	הֵם III. pers. masc. et fem.
הוּא II. pers. masc.	הֵי II. pers. masc.
הִיא II. pers. fem.	הֵן II. pers. fem.
אֲנִי I. pers. masc. et fem.	אֲנִי I. pers. masc. et fem.

In hisce affirmativis ad radicem addendis §. 19 observanda est; quapropter ante פֿ et פֿ ultima radice vocalis excidit.

2. Eadem ratione in omnibus septem coniugationibus personae ex tertia Singularis formantur, excepto, quod *a.* Chirek magnum in Hiphil ante affirmativa a vocali incipientia non excidit (v. §. 19), *b.* quod longae ultimarum syllabarum vocales in coniugationibus Piël, Hiphil et Hithpaël accedente affirmativo a vocali incipiente corripuntur ac praeter regulam in Pathach mutantur. Pari modo Zere et Cholem in coniugatione Kal intransitiva (§. 23) corripuntur. Vocalis igitur ultimae radice syllabae ante affirmativa a consonante incipientia in omnibus Perfecti formis est Pathach.

§. 25. De Infinitivo et Imperativo.

1. Altera Verbi forma primitiva est Infinitivus constructus in omnibus coniugationibus occurrens, cuius formae ex paradigmata discendae sunt. Infinitivo altera quoque forma est rarius occurrens, quae vocales habet productas et dicitur Infinitivus absolutus.

2. Imperativo quatuor sunt formae pro utroque genere et numero secundae personae. Secunda p. Sing. masc. ab Infinitivo non distinguitur; ceterae tres hisce formantur affirmativis:

פֿ fem. Sing., פֿ masc. Plur., פֿ fem. Plur.

Huc quidem iterum §. 19 pertinet, quia in fem. Sing. et in masc. Plur. una vocalis eliditur. Quo facto quum in Kal duo שׁוֹאֵל sub primis ponenda sint literis, primum שׁוֹאֵל in vocalem auxiliarem mutatur (v. §. 18) פֿ , פֿ .

§. 26. De formando Futuro ac Participio.

1. Futura omnium coniugationum formantur antiquis pronominum personalium formis ante Infinitivum constructum positae simulque generis ac numeri signis ubi opus est ad exitum adiectis. Utraeque notae hae sunt:

Sing.		Plur.
3. m.	—י	י—י (יִן)
3. f.	—ת	ת—תָּה
2. m.	—ת	ת—י
2. f. (יִן—)	י—ת	ת—תָּה
1. comm.	—א	—נ

Omnia ista praeformativa per se *ś'vâ* mobili notata sunt, quod sub א *ś'vâ* compositum esse oportet. Unde ubi Inf. constr. a consonante vocali carente incipit, praeformativa Chirek assumunt (cf. tamen §. 18, 2. b.), v. g. קָטַל—קָטַל, אָקַטַל. Ubi vero praeformativa ante ponenda sunt, He sequens eiicitur, atque praeformativa quoad vocalem in eius locum succedunt v. g. יִקְטִיל pro יִקְטִיל, יִקְטִיל pro יִקְטִיל. Afformativa supra posita ad modulum §. 19. apponuntur.

2. Participium praefixo מַ pariter formatur, praeterquam quod Pathach, ubi in ultima syllaba est, in Kamez producitur. Kal coniugationi propria Participia sunt; transitivis enim Verbis est Part. Kal activum קָטַל, passivum קָטִיל, intransitivis Part. act. קָטַן et קָטַן. Partic. Niphal producta vocali efficitur, נִקְטֵל, נִקְטֵל.

§. 27. De Vav conversivo.

1. Perfecto etiam pro Futuro, et Futuro ad designandum tempus praeteritum uti licet, si ו illis praeponitur, e. g. וְקָטַל necabit, וְקָטַל necavit. Istud ו Vav conversivum nuncupatur, quoniam formarum significationem convertit. Duplex eius est punctatio: ante Perfectum positum *ś'vâ* assumit, ante Futurum Pathach cum Dagesch forti insequente (וְקָטַל §. 7, Annot. 2, וְקָטַל §. 11, 2). Hisce formis conversis Hebraei saepius, quam peculiaribus, utuntur.

2. Vav conversivum plerumque vim copulativam simul includit, quare etiam nomen habet Vav consecutivum. Futuri conversi accentus regulariter ad syllabam anteriorem transfertur, unde ultimae syllabae, si clausa est, vocalis cor-

ripitur (§. 17, 1. a.). e. g. יֹאמַר *loquetur*, וַיֹּאמֶר *et locutus est*, יָמָה *moriatur*, וַיָּמָה *et mortuus est*.

§. 28. De Coniunctivo et Iussivo.

Hebraei Futuro utuntur, ubicunque alias modus Coniunctivus requiritur, v. g. מִי יִדְבָּר וְגִמְרֵהוּ *finem habeat*, מִי יִדְבָּר *quis dixerit*, פֶּן־תִּכְחַשׁוּ *ne mentiamini*. Item saepissime Imperativi loco utuntur Futuro (vel Perfecto converso) pro modo Iussivo qui dicitur, v. g. לֹא תִגְנֹב *non furaberis*, וַיִּשְׁבֶּתָּ *(aedifica domum)* *et habita in ea*. Proprias Imperativi formas raro adhibent.

§. 29. De Forma paragogica.

Futuri prima persona tam Sing. quam Plur. atque Imperativi secunda masc. Sing. interdum affixo ה־ in fine adauctae apparent, v. g. אֶשְׁמְרָהּ, אֶזְכִּירָהּ, אֶקְטֹלָהּ. Et id quidem He paragogicum i. e. intendens vocatur, quia intentionem indicat. Futuri formae paragogicae animi obfirmandi vim habent, unde etiam Cohortativus eis nomen datum: אֶשְׁמְרָהּ, *caveam quaesio*, נִדְבָּרָהּ *loquamur*.

Apposito hoc He paragogico ultimam vocalem eiici oportet, nisi, ut in Hiphil, plene scripta est (§. 19).

§. 30. De Dagesch forti in Verborum declinatione adhibendo.

Dagesch forte tamquam propriam notam habent et ex eo agnosci possunt coniugationes Piël, Pual, Hithpaël totae, quibus media radice litera, Niphal autem in Inf. Imp. Fut., ubi prima radice litera geminatur.

§. 31. De Verborum intransitivorum Futuro.

Illa Verba intransitiva, quorum Perfectis Zere aut Cholem in ultima syllaba est, in Futuro Kal plerumque Pathach assumunt, v. g. יִקְטֹל, יִגְדֹּל. Interdum duae adsunt

formae, una Cholem, altera Pathach praedita, et tunc quidem una transitivae, altera intransitivae sententiae esse consuevit, v. g. יִטְרֶה *despoliabit*, יִטְרֶה *rapinas faciet*.

. Annot. Proinde grammatici Futurum *O* et Futurum *A* nominant, quae quidem ambo regularia sunt (Futurum *E* reperitur in Verbis anomalis).

§. 32. De coniugatione Hithpaël.

Verborum, quae a litera sibilante (ז, ס, צ, ש, שׁ) exordiuntur, coniugatio Hithpaël sic efformatur, ut ה preformativi cum prima litera radicali ordine transmutetur, e. g. שָׁבַת, Hithp. הִשְׁתַּבַּח, non הִתְשַׁבַּח. Si prima radicalis צ est, mutatur ה in ט, e. g. צָרַק, Hith. הִצְטַק. Si prima radicalis est ד vel ט vel ת, preformativi ה assimilatur, e. g. דָּבַר, Hithp. הִדְבֵּר, טָמֵא, Hithp. הִטְמֵא, תָּמַם, Hithp. הִתְמַם.

III. De Verbis irregularibus.

A. De Verbis gutturalibus.

Si una trium radicalium Verbi est litera gutturalis aut ר, singulares quaedam formae oriuntur (§. 12). Quae ut planius describantur, Verba gutturalia trifariam dispertiuntur in Verba primae gutturalis, Verba mediae gutturalis, Verba tertiae gutturalis, prout litera gutturalis aut primo, aut secundo, aut tertio loco est.

§. 33. De Verbis primae gutturalis.

Explicatur paradigma II. (עָמַד *stare*).

Quando prima radicalis est gutturalis, illae formae apparent anomaliae, in quibus prima radicalis š'vâ instruitur; ex §. enim 11, 1 š'vâ compositum esse debet. Et hoc quidem in Inf. et Imp. ac Fut. Kal, in Perf. Niphal, in toto Hiphil et Hophal accidit. In Fut. Kal, in Perf. Niph., in Hiphil, ubi Chirek preformativi e š'vâ mobili exortum est, servantur leges §. 18, 2. b. traditae, v. Parad. Ubi š'vâ quiescens retinetur (§. 11, 1.), vocalis tamen preformativi ad eandem normam eligitur, v. gr. יִהְיֶה, יִהְיֶה, יִהְיֶה, יִהְיֶה, יִהְיֶה.

Quod gutturales Dagesch ornari nefas est, afficit Inf. Imp. Fut. Niphal, quae quidem formae ad normam §§. 11, 2 et 17, 2, *b.* efficiuntur.

Annot. Futurum *A* intransitivorum (§. 31) plerumque ad praeformativa Chateph-Segol adhibet, v. g. יִרְחֹק; idem etiam in Futuro transitivorum pro Chateph-Pathach non raro apparet, imprimis ubi Verbum ab *א* incipit, v. g. יִרְחֹק, יִרְחֹק.

§. 34. De Verbis mediae gutturalis.

Explicatur paradigma III (קָרָה *genusflectere*).

Haec Verba in Piël, Pual, Hithpaël anomala sunt lege §. 11, 2. proposita, quae ad literam *ר* praesertim attinet. Ubi media radicalis *ה* aut *ח* est, saepe Dagesch forte implicitum admittitur vocalesque correptae manent, v. g. קָרָה, רָחַם, קָהַל. Futurum vocali *A* usque instruitur (§. 11, 3). Gutturalis pro *š'vâ* simplici compositum adsciscit, v. gr. יִרְחֹק, יִרְחֹק; Imp. 2. f. יִרְחֹק est ad normam §. 18, 2. *b.*

§. 35. De Verbis tertiae gutturalis.

Explicatur paradigma IV (שָׁלַח *mittere*).

Ea tantum verba huc pertinent, quorum ultima radicalis *ה* vel *ח* vel *ע* est; nam *א* et *ה* in exitu Verborum positae quiescunt ideoque consonantium vim amittunt.

Anomalia istorum verborum regulis §. 11, 3 propositis comprehenditur; inde existunt formae יִרְחֹק, יִרְחֹק, יִרְחֹק, יִרְחֹק, יִרְחֹק rel. *Š'vâ* quiescens ad gutturalem admittitur simplex, at in secunda persona fem. Sing. Perf. omnium coniugationum cum Pathach commutatur, v. g. יִרְחֹק pro יִרְחֹק (§. 18, 1, Annot. 1.)

B. De Verbis infirmis.

Annot. Infirma dicuntur ea Verba, quorum radicalis aliqua litera per declinationem evanescit; id quod plerumque ideo accidit, quia primitus bilitera erant ac postea demum una radicali aucta sunt. Augmentum vel litera semivocalis vel Nun est; quibus diverso loco positae varia Verborum infirmorum genera exstiterunt. Ad ea inter se

dignoscenda grammaticis in mentem venit ad rationem veteris paradigmatis פֿעל primam radicalem פ, secundam ע, tertiam ל insignire, unde e. g. Verbum Phe-Nun (פֿן) Verbum est, cuius prima radicalis נ, Verbum Lamed-He (לֿה), cuius tertia radicalis ה est. Alteram radicalem geminatam esse, עֿע designat. Ordo, qui servabitur, ex usu, non ex ratione est.

§. 36. Verba פֿ (Pe-Aleph)

sine paradiamate.

Quinque verbis, quorum prima radicalis est א, hoc proprium est, quod א in Fut. Kal in Cholem quiescit; sunt autem haec:

אָבֿר *interire*, אָבֿה *velle*, אָכֿל *edere*, אָמֿר *dicere*, אָפֿה *coquere*.

Quae verba (ut multa irregularia) praeterea in ultima Futuri Kal syllaba plerumque Zere, interdum Pathach habent. Futurum igitur hoc modo inflectitur:

Sing.	Plur.
יאָמֿר (יאָמֿר)	יאָמֿרוּ
תאָמֿר	תאָמֿרְנָה
תאָמֿר	תאָמֿרוּ
תאָמֿרי	תאָמֿרְנָה
אָמֿר (אָמֿר)	נאָמֿר

In prima Sing., ubi duo א concurrunt, alterum assimilatur, ita ut non אאמֿר, sed אמֿר scribatur.

Reliquarum formarum ratio istis Verbis cum Verbis primae gutturalis communis est, v. g. אָמֿר, נאָכֿל, נאָכֿיל.

§. 37. Verba פֿן (Pe-Nun).

Explicatur paradigma V (נָשׁ accedere).

Verba, quorum prima radicalis est נ, hoc Nun amittunt in Imp. et Inf. constr. Kal, v. g. נָשׁ, נָשִׁי, נָשְׁלָה; ubi autem per praeformativa vocali privatur, Nun sequenti consonanti assimilatur, v. g. נִדֶּר, נָפֵל, נָפֶה (Niph.) הִגִּיעַ,

אָגִיד, et tunc Hophal Kibbuz pro Kamez-chatuph adsciscit, v. g. מִצֵּל, הַצֵּב. Nun igitur cum š'vâ mobili excedit, (excipe כְּנִשְׁתָּם), cum š'vâ quiescente assimilatur.

Infin. constr. plerumque terminatur syllaba ח־ vel, ubi concurrit gutturalis, ח־, accentu in penultima syllaba servato, v. g. כָּנַשׁ, Inf. נִשְׁתָּ, כָּנַע, Inf. נִשְׁתָּ. Reliquae formae regulares sunt.

Agnoscentur haec Verba, ubi praeformativa accesserunt, Dagesch forti in prima radicali posito.

Annot. 1. Nun regulariter non assimilatur, ubi gutturalem praecedit, v. g. מְנַחֵל, מְנַחֵל; legitur tamen etiam Niphal נָחַם ad §. 11, 2.

Annot. 2. Verbo נָתַן (*dare*) praeter anomaliam Verborum נָתַן hoc quoque proprium est, quod tertia radicalis נ ante ה assimilatur, e. g. Perf. 2. Sing. נָתַתָּ pro נָתַתָּ et Inf. תִּתֵּן pro תִּתֵּן. (Etiam תִּתֵּן pro תִּתֵּן Ps. VIII, 2.) Futuri vocalis extrema est E (יִתֵּן).

Annot. 3. In Verbo לָקַח (*sumere*) ל eodem modo tractatur, quo נ verborum פָּן; Fut. לָקַח, Inf. לָקַח, Fut. Hoph. לָקַח, Niphal autem לָקַח.

§. 38. Verba פ"י (Pe-Jod.)

Verba, quorum prima radicalis est י, in tres distinguuntur classes:

1. Primam classem (Verba contracta פ"י) ea constituunt, quorum prima radicalis pariter ac Verborum פ"י habetur, scilicet: נִצַּח *comburare* (Niph. נִצַּח, Hiph. הִנְצִיחַ), נִצַּע *substernere*, נִצַּק *fundere*, נִצַּר *formare* (secunda quaque radicali צ).

2. Altera Verborum פ"י classis (quae proprio sensu huc referenda est) hoc tantum habet peculiare, quod Jod in Fut. Kal et in Hiphil in vocali praeformativi quiescit (§. 12.), quae quidem illic Chirek, hic Zere est. Cetera omnia his cum tertiae classis Verbis communia sunt; e. g. נִטַּב, Fut. Kal נִטַּב, Praet. Hiph. הִנְטִיב, Fut. Hiph. הִנְטִיב.

Secundam classem haec sex Verba constituunt: נִצַּר *formare*, נִשַּׁר *rectum esse*, נִטַּב *bonum esse*, נִנַּק *sugere*, נִלַּל *lamentari*, נִקַּץ *expergefieri*.

Annot. Haec Verba plerumque Futurum et Imperativum *A* adiscunt. Infinitivus Kal regularis esse solet.

3. Verba פִּי quae supra non sunt enumerata, primitus a Vav ordientia (פִּי) tertiam constituunt classem. De quibus observanda sunt, quae sequuntur.

Annot. In paradiigmate brevitatis et concinnitatis causa ad formas tertiae classis (quae numerosior est) simul formae anomalae primae et alterius classis appositae reperiuntur. Verbum רָצַר ubi ad normam I. et II. classis inflectitur, *formare*, si secundum III., *coarctari* significat.

Explicatur paradigma VI רָצַר.

4. Verba פִּי tertiae classis in Niphal, Hiphil et Hophal pro Jod primitivum Vav proferunt. Quare in praeformativis harum trium coniugationum usitata non apparet vocalis auxiliaris, sed loco eius alia vocalis literae Vav homogenea; ac Niphal quidem et Hiphil Cholem accipiunt, in quo Vav quiescit, Hophal autem Schurek, e. g. Kal רָצַר, Niph. נוֹצַר, Hiph. הוֹצִיר, Hoph. הוֹצִיר; נוֹסֵם, הוֹצִיל, הוֹצִיר, רִוּלִיד, אוֹבִישׁ, אוֹבִישׁ.

5. In Inf., Imp. et Fut. Niphal consonans Vav simpliciter loco literae Jod substituta est; Inf. הוֹצִיר, Fut. רָצַר.

6. In Fut. Kal prima radicalis omnino omittitur, aperta-que syllaba ad praeformativum Zere additur: רָצַר, רָצַר.

7. Infinitivus (et plerumque Imperativus) eodem modo, quo Infinitivus Verborum פִּי formatur: Jod enim excidit, et Infinitivus terminatur syllabâ ׀ sive ׀; e. g. רָצַר, Imp. צַר (רָצַר), Inf. צָרַת, רָצַר, Inf. רָצַת (conf. §. 37).

Annot. 1. Verba פִּי tertiae classis Fut. *E* adhibere solent; at ubi gutturalis in altera syllaba est, Fut. *A* efformatur, v. g. רָצַר, רָצַר.

Annot. 2. Sunt verba פִּי, quae ad plures simul classes pertinent, v. g. רָצַר, Fut. רָצַר et רָצַר; רָצַר, Fut. רָצַר, Hiph. הוֹצִיר; רָצַר, Fut. רָצַר, Inf. Hoph. הוֹצִיר.

Annot. 3. Verbum רָצַר, *ire*, quod frequens in usu est, antiquitus item רָצַר fuit, quo factum est, ut excepto Perf. Part. Inf. abs. Kal formae ab hac radice derivatae frequentiores sint: Kal Inf. constr. רָצַר, Imp. רָצַר, Fut. רָצַר, Hiph. Perf. הוֹצִיר cet.

§. 39. Verba mediae geminatae ע"ע ('Ajin-^s Ajin).

Explicatur paradigma VII (עב se vertere).

Verba ע"ע singulariter declinantur ideo quod, quantum fieri potest, secunda cum tertia radicali contrahitur.

1. Secunda cum tertia litera non contrahitur, ubi vocales eiici nequeunt, h. e. in Inf. absol. et Part. Kal, atque per coniugationes Poël, Poal, Hithpoël (v. Par.). Alias litera geminata usque semel tantum per Dagesch duplicata scribitur, unde verbi radix monosyllaba fit. Dagesch autem, quum in consonante finali poni non possit (§. 7, Annot. 1), illic tantum apparet, ubi radix affirmativo praedita est; e. g. Sing. Kal 3. m. עב, 3. f. עבה.

2. Radix sic monosyllaba facta illa usque vocali notatur, quam Verbi regularis eadem forma in ultima habet radicis syllaba, e. g. עב (עבב) Imp. עב (עבב); excipiuntur Inf. et Fut. Niph., quibus Pathach pro Zere est: העבב pro העבב, העבב pro העבב.

3. Monosyllabae radicis praeformativa longis notantur vocalibus, quoniam syllabae apertae sunt, atque in Perf. Niph. et Fut. Kal ponitur Kamez, Fut. Kal עבב, Niph. עבב, Hiph. העבב, (Part. מעבב), Hoph. העבב.

4. In omnibus illis formis, in quibus affirmativum incipit a consonante, posito Dagesch syllaba duabus consonantibus clauditur, id quod fieri prohibetur §. 18, 1. Itaque ante affirmativa a consonante incipientia vocalis interponitur auxiliaris, et Cholem quidem plenum in Perf., Segol cum Jod quiescente (י־) in Fut. et Imp., e. g. עבב et עבב. Quae quum accentu afficiantur, Kamez, quod e lege syllabam accentu pressam praecedit (§. 18, 3.) eiicitur, v. g. Niph. עבב (pro עבב), 2. m. עבב; item עבב et עבב.

5. In Imp. et Fut. Kal (Imp. 2. fem. Pl. עבב, Fut. 2. et 3. fem. Pl. עבב) et in Hiphil (Perf. 3. Sing. העבב, 2. m. העבב etc. Fut. עבב 2. et 3. fem. Pl. עבב), ut

paradigma docet, vocales corripuntur; id quod accentu in vocalem auxiliarem transeunte efficitur (§. 17, 1, a.). Ac affirmativa autem הִ—, וְ, וְ— horum Verborum contra regulam accentus non admovetur, et in Hiphil ante eadem vocalis longa remanet, e. g. Perf. 3. fem. Sing. הִיִּבָּה, 3. m. Pl. הִיִּבּוּ, Fut. 2. fem. Sing. תִּיִּבִּי.

6. In Piël, Pual, Hithpaël horum Verborum altera radicalis, Dagesch posito, ter repetita apparere debebat. Hoc eo evitatur, quod eorum loco coniugationes Poël, Poal et Hithpoël derivantur, quae regulariter inflectuntur. Aliquibus autem Verbis radix monosyllaba duplicatur, atque sic coniugationes existunt, quae Pilpel et Hithpalpel dicuntur, e. g. גָּלַל *volvère*, Hithpalpel הִתְגָּלַל *se volvere*, ab radice גָּלַל.

§. 40. Verba ע"ו ('Ajin-Vav).

Explicatur paradigma VIII A. (קִים *surgere*).

Huc illa Verba pertinent, quorum media radicalis וְ fuisse videtur, nunc quidem aut omissa aut in vocalem וְ vel וְ mutata. Verba haec plures et maiores prae se ferunt anomalias, quam quae hactenus commemorata sunt. Ad explicandam eorum singularitatem plurimum iuvabit, si haec Verba 'Ajin-Vav cum praecedentibus Verbis 'Ajin-'Ajin comparabimus.

Annot. Verba ע"ו semper in Infinitivo citantur, ut melius a Verbis ע"ו distingui possint.

I. Paradigma קִים cum Verbo סָב commune habet:

1. quod radix bilitera et monosyllaba est;
2. quod praeformantibus longae vocales sunt et in Fut. Kal quidem et Perf. Niphal Kamez (rarissime Zere, at semper Part. Hiph. מִקִּים);
3. quod loco Piël, Pual, Hithp. formae Polel, Polal, Hithpoel adsunt (קִיִּים, קִיִּים, קִיִּים) cum formis Poël, Poal et Hithpoël verborum ע"ו concinentes;

4. quod vocalis auxiliaris י in Perf., י in Fut. inseritur ante afformantia a consonante incipientia (attamen tantum in Fut. Kal et in Perf. Niphal et Hiphil, minime vero in Perf. Kal aut in Fut. Niph. aut Hiph. neque etiam in toto Hophal), e. g. Fut. Kal 3. f. Pl. תְּקַיְמֶנָּה, Niph. Perf. 2. m. Sing. תְּקַיְמֶנָּה, Hiph. Perf. 2. m. Sing. תְּקַיְמֶנָּה, contra autem Perf. Kal 2. m. Sing. תְּקַיְמֶנָּה.

Annot. Ante afformans נָה in Fut. Niph. י in —, in Fut. Hiph. י in — mutatur, e. g. תְּקַיְמֶנָּה, תְּקַיְמֶנָּה.

II. A Verbo קָם diversam habet קָם punctuationem radices monosyllabae, et in hunc quidem modum:

Perfecto Kal vel Kamez est, vel in intransitivis etiam Zere et Cholem, v. g. קָם, מָה, אֲזַר;

Imp., Inf., Fut., Part. pass. Kal habent Cholem vel Schurek: Imp. et Inf. קָם, בּוֹא, Fut. יִקָּם, יִבּוֹא, Part. pass. לִיָּם;

Futuro converso Kal Kamez-Chatuph, raro Kibbuz appositum est, v. g. וַיִּקָּם, וַיִּבּוֹא;

Part. act. Kal habet Kamez, in intrans. etiam Zere: קָם, מָה;

totum Niphal Cholem habet, quod translato accentu in Schurek mutatur: Perf. יִקָּם, יִבּוֹא, Fut. יִקָּם;

Hiphil servat Chirek magnum: Perf. יִקָּם, Fut. יִקָּם, Fut. apoc. יִקָּם, יִבּוֹא.

Annot. Non omnia Verba, quorum media radicalis litera י est, anomala sunt, sed in nonnullis Vav vim consonantis retinet, imprimis in omnibus, quorum ultima radicalis He est; e. g. יָצָה, Pi. יָצָה mandare; קָהָה, Pi. קָהָה expectare; etiam יָנַח, Fut. יָנַח mori.

§. 41. Verba ע"י (Ajin-Jod).

Explicatur paradigma VIII B. (יָיִן animadvertere).

Nonnulla praecedentis classis Verba praeter illas quas supra commemoravimus formas in toto Kal (excepto Part.) alteram habent formam, quae Chirek magno punctata est;

unde nomen ע"י. A Verbis ל"א non differunt, nisi quod secundâ formâ adhibitâ in Kal quoque ante affirmativa a consonante incipientia ו inseritur, v. g. בִּינּוֹתָם, בִּינּוֹתָם, contra autem בִּנְתָם, בִּנְתָם.

Sunt etiam, quae medium ו omnino non admittant, velut רִיב altercari, דִּין iudicare, שִׂישׁ laetari.

§. 42. Verba ל"א (Lamed-Aleph)

sine paradi-gmate.

Verba, quorum tertia radicalis est א, illud proprium habent, quod hoc א quiescit, quotiescunque vocalis *a* aut *e* in ultima syllaba apparet. Quare Pathach quod alias ultimae syllabae est, ubique in Kamez producit. Ante omnia affirmativa, quae a consonante incipiunt, א in Perf. in Zere, (excepto Perf. Kal, quod Kamez habet) in Fut. in Segol quiescit; e. g. Kal Perf. Sing. 3. m. מָצָא, 2. m. מָצָאתָ; Fut. Sing. 3. m. יִמָּצֵא, Plur. 2. f. תִּמָּצְאוּ. — Niphal Perf. Sing. 3. m. נִמָּצָא, 2. m. נִמָּצָאתָ, Hiph. Perf. Sing. 3. m. הִמָּצִיא, 2. m. הִמָּצִיאתָ, Fut. Sing. 3. m. יִמָּצִיא, Plur. 3. f. תִּמָּצְיֶינָה.

§. 43. Verba ל"ה (Lamed-He).

Explicatur paradigma IX (גָּלָה manifestare).

Verba, quorum tertia radicalis est ה (unde nomen ל"ה), natura sua sunt ל"י atque has servant proprietates e duplici indole deducendas:

1. In formandis personis ה ante omnia additamenta mutatur sic:

a. in tertia fem. Sing. Perf. ה in ה commutatur: גָּלְתָה pro גָּלָה;

b. ante omnia affirmativa, quae a consonante incipiunt, ה in י mutatur, quod in Perf. in Zere (in Kal tantum et interdum in Piël in Chirek), in Imp. et Fut. in Segol quiescit: גָּלִיתָ, נִגְלִיתָ, תִּגְלִי etc.;

c. ante omnia affirmativa, quae a vocali incipiunt, ה omittitur: גָּלִי, תִּגְלִי etc.

2. In formandis coniugationibus haec observantur: quiescit ה

in omnibus Perfectis in Kamez, גָּלָה, נָגְלָה, גָּלָה etc.

in omnibus Imperativis in Zere, גָּלֵה, הִגְלֵה, גָּלֵה etc.

in omnibus Futuris et Participiis in Segol, רִגְלָה, הִרְגְּלָה, רִגְלָה etc., גָּלָה, נָגְלָה etc.

in Part. pass. Kal ה mutatur in י, גָּלִי.

in omnibus Inf. commutatur cum forma finali וְהִגְלוּ, גָּלוּ etc.

3. His Verbis per omnes coniugationes Futurum apocopatatum et Imperativus apocopatus est, omisso ה cum suo Segol, e. g. in Niph. רִגַּל a רִגְלָה, in Piël רִגְלָה a רִגְלָה, צִוָּה a צִוָּה. Quum tali modo in Kal et in Hiphil formae trium consonantium et unius tantum vocalis evadant, e. g. רִגְלָה apoc. רִגַּל, Hiph. רִגְלָה apoc. רִגַּל, ad formandam novam syllabam vocalis auxiliaris sub radice ponitur (§. 18, 1.), e. g. רִגַּל Fut. Kal a גָּלָה, רִשַׁע a רָשָׁע, רָשַׁע ab רָשָׁע deductum.

Annot. 1. Vocalis auxiliaris hic illic omittitur, v. g. נִפְתָּח, נִפְתָּח; praesertim ab Aleph abest, quia eo occurrente syllaba in duas consonantes exire non existimatur, v. g. נִפְתָּח.

Annot. 2. Chirek praeformativi in Fut. apoc., quia in syllaba aperta positum est, saepe in Zere producitur (§. 17, 2, a) v. g. בָּרַךְ, נִחַדָּן.

Annot. 3. Praeformativa Fut. et Imper. apoc. Hiph. Segol pro Pathach admittunt, nisi Gutturalis occurrit, v. g. הִרְגָּל, הִרְגָּל, הִרְגָּל.

Annot. 4. Verbis הָיָה esse, et הָיָה vivere, Fut. apocop. sunt יָהִי et יָהִי.

Annot. 5. Tria Verba נָאָה *pulchrum esse*, נָאָה *iaculari* et praecipue נָאָה *flexere* loco Piël formam Pilel et loco Hithpaël formam Hithpalel habent, quibus in formis ultima duplicatur radicalis, ita tamen, ut prius He in Vav mutetur, v. g. נָאָה s. נָאָה (§. 12, 2) *deceat*, נָאָה *iaculatus est*, הִשְׁתַּחֲוָה, Fut. הִשְׁתַּחֲוָה, apoc. הִשְׁתַּחֲוָה, *se inclinavit, adoravit*.

§. 44. Universales quaedam notationes de Verbis
irregularibus.

1. Nonnullis Verbis propter radicalium suarum naturam duplex vel triplex simul anomalia est; e. g. Verbum נָכַח est simul Pe-Nun et Lamed-He; unde de tota radice subinde nil nisi solum כ remanet: Fut. Hiph. נִכַּח apoc. נִכַּח.

2. Verba irregularia, imprimis quibus radix monosyllaba est, saepe varia declinatione utuntur, ita ut ad normam duorum paradigmatum inflectantur, et hoc vel una vel duplici significatione, v. g. נִיר, נָדַר, נָדָה *fugere*, פָּרַר *frangere*, פָּרָא et פָּרָה *parère*, פָּרַר *findere*.

3. Sunt quaedam Verba, quorum aliquae tantum formae in usu sunt (V. defectiva), et hoc saepius sic ut singula formis aliis ab alio themata derivatis inter se compleantur, v. g. טוֹב *bonum esse*, Fut. יִטֵּב (יָטֵב); יָגֵר *timere*, Fut. יִגֵּר (גִּיר).

§. 45. De radicibus monosyllabis recte inter se
distinguendis.

Quando sublatis afformantibus et praeformantibus radix superest duorum consonantium, Verbum agnoscitur aut פֿן esse, aut פֿי, aut עֵע, aut עֵי, aut עֵי, aut לֵה.

1. Verba פֿן eo cognoscuntur, quod prima consonans Dagesch forti insignita est (cf. tamen §. 7, Annot. 2). Duabus ergo radicalibus נ anteposendum est, ut Verbum in lexico inveniri possit. Si autem sub litera Nun vocabulum non inveniatur, sub Jod quaerendum est; nam ex illis potest esse Verbis פֿי, quae more Verborum פֿן tractantur.

2. Verba פֿי radicem monosyllabam in Inf., Imp., Fut. Kal et Hiphil ostendunt; quae formae facile cognosci possunt punctatione. Inf. in יִת־ desinīt. Cavendum est tantum, ne haec Verba פֿי cum Verbis פֿן confundantur.

3. Verba עֵע facillime confundi possunt cum פֿי et פֿן, et hoc quidem in Imp. tantum et Fut. Distinguuntur autem

per punctationem Cholem et per Kamez sub praeformante positum. Deinde confundi possunt cum ע"י; attamen Dagesch forti et punctatione facile distinguuntur, quum Verbis ע"י Schurek et Cholem propria sint.

4. Verba ע"י et ע"י cum ע"ע tantum confundi possunt, de qua re v. §. 40.

5. Verba ל"ה in Fut. tantum apocopato dubitationem movere possunt. Hic autem vocali praeformantis distinguuntur, quippe quae Chirek parvum aut Pathach in aperta est syllaba.

B. De Pronomine.

§. 46. De Demonstrativo.

Demonstrativum tres potissimum habet formas:

Sing. masc. הֵּן *hic*,

Sing. fem. הֵּנָּה (זֶה, זֶה) *haec*,

Plur. comm. הֵּנָּה (אֵל, אֵל) *hi, hae, haec*.

Praeter formas uncinis inclusas, quae quidem rarae sunt, rarius etiam inveniuntur hae formae: masc. הֵּנָּהּ vel הֵּנָּהּ, fem. הֵּנָּהּ, et in poetarum usu הֵּן comm.

Annot. De articulo, quod item est pronomen demonstrativum, v. §. 51.

§. 47. De Relativo.

Huc pertinet particula הַאֲשֶׁר, quae pro genere et numero immutata permanet. Eius locum interdum הַאֲשֶׁר cum sequente Dagesch (rarius הַאֲשֶׁר aut הַאֲשֶׁר) obtinet, quod quidem ut praefixum vocibus affigitur, e. g. הַאֲשֶׁר *qui non*.

§. 48. De Interrogativo.

Duo sunt pronomina interrogativa מִי *quis?* et מַה (fem.) *quid?* Alterum hoc vocabulum plerumque per Makkeph et Dagesch forte coniunctivum voci sequenti adiungitur, inter-

dum etiam cum eo in unum cogitur, v. g. מֶה-זֶה (§. 16, c.), מִלְכֶם. Ante verba, quorum prima syllaba הַ aut הָ aut הֶ est, מֶה scribitur, v. g. מֶה עֲשִׂיתָ.

§. 49. De Pronomine personali (et possessivo).

Paradigma X.

Pronomen personale aut vocabulum est proprium (pronomen separatum) aut additamentum tantum Verbi vel nominis, interdum etiam particularum (pronomen suffixum). Pronomen separatum indicat Nominativum, suffixum nominis designat Genitivum pronominis, vel quod idem est, pronomen possessivum, suffixum Verbi exhibet obiectum vel Accusativum.

Annot. 1. Suffixa et Affirmativa sunt primitivae Pronominum personalium formae, in quibus כ et ה variant. Pronomen separatum 1. et 2. pers. perspicue cognoscitur compositum esse ex vetusto nomine אֲנִי atque Suffixis, ita ut אֲנִי-כִי valeat *meam personam*, אֲתָם (pro אֲתָם-כֶם) *vestram personam* cet.

Annot. 2. Ad memoriam sublevandam observetur, suffixum nominis primae tantum personae aliquantum diversum esse a suffixo Verbi, et suffixa nominum Plur. Jod anteposito distingui.

§. 50. De Verbo Suffixis adaucto.

Explicatur paradigma XI.

1. Suffixa Verbi (praeter הַ, כֶם et כֵן) triplici forma occurrunt, 1. forma simplici, quae a consonante incipit et iis Verbi formis apponitur, quae vocali terminantur; 2. ligamine *A* ornata, quae forma iis Perfecti formis annectitur, quae consonante terminantur; 3. ligamine *E* instructa, quae forma iis Futuri et Imperativi formis, quae consonante terminantur, apponitur.

2. Praeter suffixorum formas usitatas aliae interdum usurpantur, quae dicuntur suffixa Nun epenthetico adaucta et reperiuntur in paradigmatum tertia columna; ad quae cf. §. 13. Annot.

3. Verbi ipsius formae apponendis suffixis hoc modo aptantur:

a. Perfectum.

Kal.	
Sing.	Plur.
3. masc. קָטַל, קָטַל	3. comm. קָטְלוּ
3. fem. קָטְלָה	
2. masc. קָטַלְתָּ (קָטַלְתָּ)	2. comm. קָטַלְתֶּם
2. fem. קָטַלְתְּ	
1. comm. קָטַלְתִּי	1. comm. קָטַלְנוּ

Prima igitur vocalis ubique omittitur, quia iam accentum non praecedit.

In Piël Zere radicis ante ה, כּ, et כֵּן in Segol mutatur, ante cetera suffixa omnino excidit.

Hiphil immutatum manet.

Ceterae coniugationes propter naturam suam passivam suffixis non utuntur.

b. Futurum.

Cholem Futuri Kal ante ה, כּ, כֵּן in Kamez-Chatuph mutatur, ante cetera suffixa omnino omittitur.

Verbis, quae futurum A habent, idem retinetur et apertâ syllabâ in Kamez producitur.

In Piël Zere abiicitur aut corripitur, ut supra.

Hiphil immutatum manet.

Pro forma feminina secundae et tertiae Plur. (in נָה) forma masc. (in י) in usu est.

c. Infinitivus.

Infinitivus Kal apponendis suffixis in forma קָטַל apparet et pro vi sua modo suffixum Verbi, modo suffixum nominis accipit, e. g. קָטַלְנִי cum suffixo Verbi, i. e. cum Accusativo significat *me necari*, et קָטַלְי cum suff. nominis, i. e. pronomine poss. significat *occisionem a me factam*.

d. Imperativus.

Forma Imperativi pro suffixis adiungendis Infinitivo aequalis apparet קָטַל. Formae קָטְלִי et קָטְלִי remanent, ac posterior etiam forma feminini est.

e. Participium.

Participia Kal et Piël Zere amittunt et sicut Inf. pro sua significatione modo Verbi modo nominis suffixa accipiunt. *

Annot. Verb. לֹ"ה ante omnia suff. ה cum eius vocali amittunt, e. g. עֲנֵי ab עָנָה, עָנָה a עָנָה Piël Verbi עָנָה.

C. De Nomine.

§. 51. De Articulo.

Primitiva articuli forma erat הָל. Nunc quidem articulus vox separata non est, sed praefixum tantum nominis; לֵּי enim assimilatur primae vocabuli consonanti ad leges §. 11 et 13 prolatas. Sic tres formae existunt:

1. (·)ה, He cum Pathach et sequenti Dagesch sive scripto sive implicito, quae est forma vulgaris, v. g. הַדְּבָר *verbum*, הַסּוּס *equus*, הַחֹדֶשׁ *mensis*, הַחֲכָמָה *sapientia*.
2. הֶ, He cum Kamez sine Dagesch, quae forma usurpatur semper ante א et ר, plerumque ante ע atque הֵ, (n. 3), v. g. הַאִישׁ *vir*, הַרֹאשׁ *caput*, הַעֶבֶד *servus*, הַהָר *mons*.
3. הֶ, He cum Segol sine Dagesch, quae forma usurpatur ante הֶ, הֵ, עֶ sine accentu prolata, v. g. הַהָרִים *montes*, הַחֲזוֹן *visio*, הָעֲרִירָה *oppida*.

Articulus non solum substantivis, sed etiam adiectivis et pronominibus apponitur, v. g. הַהוּא *iste*, הַהֵמָּה *idem*.

§. 52. De Nomine (substantivo et adiectivo).

Substantiva et adiectiva Hebraica, quod ad formam attinet, inter se non sunt diversa. Neque adest forma com-

parativa aut superlativa. Pariter adverbiorum a substantivorum forma non differt.

Nomen aut masculini aut feminini generis est. Neutrum quod dicitur linguae Hebraicae non est. Masculinum terminatione propria non utitur, femininum autem terminationibus הַ- et תַּ- (rarius תְּ- , תִּ- , יִתְ- , יִתְ-). Neque tamen omnia feminina tali terminatione distinguuntur.

Praeter singularem et pluralem numerum Hebraei dualem quoque sua terminatione exprimunt, eum autem talium rerum, quae natura binae sunt: oculorum, manuum cet.

Plurima nomina Verborum ad instar e radice derivata, ternas habent consonantes binasque vocales. Talem simplicem vocem nomen nudum appellant. Si autem in initio aut in fine ad radicem literae accedunt, eiusmodi vocabulum nomen auctum nominatur. Nominibus sic derivandis inserviunt א, ה, ו, י, מ, נ, ת (הַאֲמָתִיר) ideoque literae serviles vel heemanticae dicuntur.

§. 53. De declinatione Nominum.

Declinatio nominum saltem per casus in linguis semiticis non est; unde comparate tantum et analogice de iis, quae ex linguarum Europaeorum studio nota sunt, hic disseritur.

1. Dativus formatur praefixa praepositione לְ , Ablativus anteposito בְּ (*per*), aut מִן (*ab*). Ubi nomen articulum habet, antepositis literis לְ , בְּ litera ה articuli omittitur atque praepositio vocalem eius ad se assumit, e. g. דָּבָר *verbum*, Dat. לְדָבָר ; הַדָּבָר *τὸ verbum*, Dat. לְהַדָּבָר ; הָעֵץ *vis*, בְּעֵץ *vi*. Praepositio מִן articulum intactum patitur ac plerumque ad leges §. 16 et 11 prolatas cum nomine copulatur, v. g. מִן הָאֶרֶץ , מִן־הַשָּׁמַיִם .

2. Accusativus aut simplici nominis forma exprimitur, aut ubi nomen quoquo modo definitum est, anteposita particula אֵת sive אֶת־ , v. g. אֵת הַדָּבָר vel אֶת־הַדָּבָר *verbum s. rem*, אֵת בְּנוֹ , אֶת־הַדָּרִיךְ , אֶת־הָאִישׁ .

Annot. Vetusta Accusativi terminatio est הַ־ (He locale), quae terminatio iam non nisi regionem exprimit accentumque intactum servat, v. g. הַבַּיִת הַזֶּה *domum* (a בַּיִת), אֶרֶץ הַיַּבֵּשׁ *in terram* (ab אֶרֶץ vel אֲרֶץ), בָּבֶלְוֶה *Babylonem*.

§. 54. De Statu constructo (Genitivo).

Nomen a nomine pendere Hebraei multo aliter, atque nos, designant. Non enim, quod nobis Genitivus est, mutant, sed ipsum nomen regens, quippe quod omisso accentu cum altero quasi in unam vocem cogitur, v. g. דְּבַר יְהוָה *verbum Domini*, כָּל-הָעָם, *universitas populi*, יַם-מֶלַח *mare salis*. Sic forma vocabulibus brevior existit, quae status constructus dicitur, quum primitiva nominis forma status absolutus nominetur. Nonnullis nominibus eadem forma in utroque statu est, v. g. סוּס *equus*, סוּס הַמֶּלֶךְ *equus regis*. מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל *rex Israelis*.

§. 55. Quatenus nomina ad formandum statum constructum immutentur.

(Cf. paradigma XII.)

1. Ad statum constructum formandum vocalis nulla mutatur praeter Kamez et Zere. Hae vero in duabus tantum ultimis syllabis mutantur; utraque enim vocalis in ultima syllaba Pathach, in paenultima š'vâ fit, e. g. דְּבַר, stat. constr. דְּבַר, זֶקֶן, stat. constr. זֶקֶן. Gutturales hic quoque non simplici, sed composito š'vâ ornantur, e. g. הַיָּצִיר, *villa*, stat. constr. הַיָּצִיר, עֵנָב, *ramus*, stat. constr. עֵנָב.

2. Formae femininae terminatio הַ־ statu constructo in הַ־ mutatur, v. g. מַלְכַּת מִצְרַיִם *regina Aegypti*, et si Kamez aut Zere in paenultima sunt, in š'vâ mutantur, ut supra dictum est, v. g. עֲצָה *consilium* — עֲצָתָהּ. Terminationes fem. הַ־, הִי־, הָ־ in statu constr. immutatae manent, v. g. מַלְכוּת כַּשְׁדִּים, *regnum Chaldaeorum*.

§. 56. De Forma Plurali masculinorum.

Pluralis masculinorum formatur apposita terminatione ־ים (raro ־ין) ad statum constructum Sing., v. g. פְּקִידִים — פְּקִידִים . Si vocalis ultimae syllabae propter statum constructum correpta erat, (§. 55.), rursus producit aut in Kamez aut in Zere ad legem §. 17, 2. a. indicatam, e. g. דְּבָרִים , stat. constr. דְּבָרִים , Plur. דְּבָרִים , זָקֵן , *senex* stat. constr. זָקֵן , Plur. זָקֵנִים .

§. 57. De Forma Duali.

Dualis formatur apposita eodem modo 'ad stat. constr. Sing. terminatione ־ים , e. g. דְּבָרִים , Dual. דְּבָרִים .

§. 58. De statu constructo Pluralis et Dualis.

Forma status constructi in plurali et duali numero una est. Quae quidem existit mutata terminatione Plur. ־ים in ־י , et mutatis Zere et Kamez ea ratione, quam supra pro statu constructo attulimus (§. 55.). Quod si duo ־שׁוּׁא ab initio concurrunt, prius in vocalem auxiliarem mutatur (§. 18.), e. g. דְּבָרִים , Plur. דְּבָרִים , stat. constr. Plur. דְּבָרִים ; חֲצִירִים , Plur. חֲצִירִים , stat. constr. חֲצִירִים .

§. 59. De femininorum Plurali et Duali.

1. Pluralis nominum femininorum existit terminatione ־ות in ־ת mutata, e. g. שָׁנִית , *annus* Plur. שָׁנוֹת ; quod si nomen singulare terminationem femininam non habet, ־ת simpliciter adiungitur, e. g. כַּף , *palma manus* Plur. כַּפּוֹת .

2. Status constr. Plur. retinet terminationem ־ות , Kamez vero et Zere sicut in Sing. in paenultima eiiciuntur, e. g. שָׁנוֹת , stat. constr. שָׁנוֹת .

3. Dualis ex statu constr. Singularis formatur mutationibus quas §. 56. affert factis appositae terminatione ־ים , e. g. שִׁפָּה *labium*, שִׁפְתַּיִם *ambo labia*. Qua ex forma status constr. formatur sicut masculinorum (§. 58.): שִׁפְתַּי .

4. Si cui nomini praeter terminationem ת altera quoque est הַ, forma ת ut stat. constr. usurpatur, ex altera autem Pluralis formatur, v. gr. דְּבָרָה, Stat. constr. דְּבָרִים Plur. דְּבָרוֹת.

Annot. Nonnulla feminina in Plur. terminationem masc. יִם, et nonnulla masc. formam Plur. fem. יוֹ habent. De quo vide lexica.

§. 60. De adiungendis Suffixis.

1. Suffixa alia habet nomen singulare, alia nomen plurale. Suffixa Pluralis eo distinguuntur a suffixis singularis numeri, quod literam י ante se habent (excepta prima persona יִ, ubi suff. Plur. vocali Pathach distinguitur). Praeterea levia et gravia distinguuntur suffixa. Gravia suffixa sunt, quae per se clausam efficiunt syllabam, i. e. כָּם, כֶּן et הֵם, הֵן. Quae si cui voci adiunguntur, ultimam radicis consonantem non ad se trahunt, itaque ultima syllaba ante suffixa gravia nullam patitur vocalis commutationem.

2. Suffixorum nomini regulari affigendorum haec est lex. Suffixa Sing. cuncta atque Suffixa Plur. levia statui constructo Singularis adhaerent; Suffixa Plur. gravia ad statum constructum Pluralis apponuntur. Nominum autem femininorum ea est exceptio, quod suffixa Pluralis cuncta ad statum constr. Plur. accedunt. Omnino vero regula §. 17, 2, a. tradita suum valorem habet. De singulis v. paradigmata.

Annot. Alia est formarum segolarum ratio, de quibus iam agendum est (v. §. 63).

§. 61. De Nominibus segolatis.

Paradigmata XII. N. III.

1. Est certa quaedam nominum trilaterorum classis, quae ex radice proxime oriuntur et conspicua sunt Segol in ultima syllaba posito accentuque ad anteriorem admoto. Primitus ista nomina monosyllaba erant in duas consonantes exeuntia, velut קָטַל, קָטַל, קָטַל; at enim ad legem §. 18, 1. exhibitam assumpta est vocalis auxiliaris eaque ad vocalem syllabae

anterioris iam apertae eam vim affert, ut nominum segolatorum formae nunc sint קָטַל, קָטַל, קָטַל, concurrente autem gutturali פָּעַל, פָּעַל, פָּעַל anteriore syllaba cum accentu enunciata. Quod si litera quiescibilis adest, formae efficiuntur, ut זִירָה, פָּרִי (§. 65. 66.). Ubi consonans geminatus in radice est, vocalis auxiliaris non admittitur, sed alter alteri assimilatur et vocalis producitur, v. gr. יָם pro יָמִים. אָם pro אָמִים, חָק pro חָקֵק.

2. Omittitur autem Segol auxiliare priscaeque formae punctatio unâ vocali in radice positâ denuo locum obtinet, ut primum ad nominis exitum additamentum aliquod accessit. Itaque adiiciendis plerisque suffixis prisca forma inservit (except. §. 63).

Annot. Forma primitiva monosyllaba tanquam Status absolutus reperitur producta vocali aliquoties: גִּיאַ *vallis*, חַטָּא *peccatum*, קֶשֶׁט *veritas*, שְׁוִיָּא *vanitas*.

§. 62. De Segolatarum Plurali.

Omnes formae segolatae in Plur. š'vâ et Kamez notatae sunt, e. g. מְלָכָה Plur. מְלָכִים, סִפְרִי Plur. סִפְרִים. In iis quibus vocalis radicalis est *o*, plerumque scribitur Chateph-Kamez, etiam sub literis, quae non sunt gutturales, e. g. קְדָשִׁים (קְדָשִׁים).

Status autem constr. Plur. a prisca derivatur forma: קְדָשִׁי, סִפְרֵי, מְלָכֵי.

§. 63. Suffixa Segolatis adiicienda.

Forma pluralis š'vâ et Kamez notata etiam adiiciendo suff. levi Pluralis inservit, e. g. סִפְרֵי *libri mei*. Omnia cetera suffixa priscae adiiciuntur formae, v. g. סִפְרֵי *liber meus*, קְדָשְׁכֶם *sanctitas vestra*, גְּדֻלּוֹ *magnitudo eius*.

§. 64. De Segolatis, quae gutturales continent.

Paradigma XII. N. IV.

Si secunda aut ultima segolatae consonans gutturalis est, non Segol, sed Pathach in auxilium assumitur, et si

a vocalis radicalis est, et ipsa permanet Pathach, e. g. נִצַּח, נֶצֶר. Ceterae formae non attinguntur.

§. 65. De Segolatis a radicibus לָה derivatis.

Quae nomina segolata ex radicibus לָה formantur, iis ה interdum in י mutatur, vocali auxiliari Chirek, e. g. פָּרִי *fructus*, quod nomen deductum est e prisca forma פָּרִי (a פָּרָה *fertilis est*), חָלִי *morbis* (at etiam בָּכָה *fletus*, רָעָה *amicus*, חֹזָה *vates*).

§. 66. De Segolatis a radicibus עָר et עִי derivatis.

Paradigma XII. N. VI.

In nominibus segolatis a radicibus עָר et עִי deductis media radicalis tamquam vera consonans est. Unde ista a consueta segolatarum ratione eatenus tantum recedunt, quatenus leges ad literas semivocales pertinentes servantur, v. g. מִוֶּתֶה pro מוֹתֶה (§. 17, 2. a.), בִּיֶּתֶה pro בִּיתֶה (§. 18, 1.), שׁוֹטֶה *flagellum*, pro שׁוֹטֶה, רוּחֶה *spiritus* pro רוּחֶה (§. 12, 2.). In Statu constr. semivocalem usque cum vocali coalescere Paradigma docet. Pluralis vel ad Statum constr. Sing. vel ad legem §. 62 prolatam efformatur, v. g. זֵיתִים *oleae*, a זֵית, עֵינֹת et עֵינֹת *fontes* ab עֵין, חִירִים *hirci*, a חִיר, שׁוֹקִים *viae*, a שׁוֹק.

§. 67. De Segolatis femininis.

Paradigma XII. N. IX.

1. Terminatione fem. הָ— saepe ex segolatis masculinis nomina feminina formantur, e. g. מֶלֶךְ *rex*, מַלְכָּה *regina*. Quae feminina similiter ac vulgaria (N. II) inflectuntur; in Plur. autem, ut omnes segolatae, š'vâ et Kamez habent, v. g. מַלְכוֹת *reginae*, יְלָדוֹת *puellae*.

2. Terminatio fem. תָּ— formas efficit, quarum finis per se est forma segolata, unde in Singulari omnino ut segolatae tractatur, v. g. אֵפֹתֶה *epistola*, אֵפֹתֶי, אֵפֹתֶם. Pluralis autem discrepat, ut paradigma docet.

§. 68. De Nominibus monosyllabis a radicibus ע"ע derivatis.

Nomina a radicibus ע"ע deducta sunt monosyllaba, (v. §. 61) v. g. רם, אם, עז; quae quoties additamento augentur, Dagesch forte in consonante finali corrépta vocali accipiunt, v. g. רמי, אמות, שפים (שן) הקיר (חק).

Annot. His addenda sunt *a.* pauca quaedam nomina, quae assimilato Nun medio monosyllaba evaserunt, velut אה ira pro אנה, unde אפי; *b.* quaedam nomina trilitera, quibus consonans finalis duplicatur, v. g. גמל camelus, גמלים.

§. 69. Index Substantivorum anomalorum.

1. אב *pater*; st. constr. אבי, Plur. אבות; cum suff. levi אבי, cum gravi אבי, e. g. אביכם.

2. אח *frater*; st. constr. אחי, Plur. אחים; cum suff. levi אחי, cum gravi אחי, suff. Plur. 1. pers. אחי, 3. pers. אחיו.

3. אחות *soror*; Plur. (אחיות), cum suff. אחיותי aut אחותך.

4. איש *vir*; Pluralem habet nominis אנש (אנוש *homo*) אנשים, st. constr. אנשי, ad quem suff. Plur. adiiiciuntur.

5. אמה *ancilla*; in Plurali ה retinet: אמהות, stat. constr. אמהות.

6. אשה *mulier*; st. constr. אשת, cum suff. velut segolata אשת aut אשת, Plur. נשים (forma abbreviata ex אנשים).

7. בית *domus*; st. constr. בית, Plur. בתים (*báttim*).

8. בן *filius*; st. constr. בן vel בן, cum Makkeph coniunctus; Plur. בנים, st. constr. בני, *filius meus בני, filius tuus בנה etc.*, Plur. cum suff. levi בני, cum gravi בניכם.

9. בת *filia*; Plur. בנות, st. constr. בנות, cum suff. בתי, suff. Plur. בנותיכם, בנותי.

10. חם *socer*, et חמות *socrus*, ut 2. et 3.

11. יום *dies*, Plur. ימים, st. constr. ימי.

12. כלי *vas (vasis)*, Plur. כלים.

13. מים *aqua* (Plur.), st. constr. מי et מימי.

14. עיר *urbs*; Plur. ערים, st. constr. ערי.

15. פֶּה *os (oris)*, stat. constr. פִּי, cum suff. פִּי *os meum*, פִּיהָ *os tuum*.

16. ראש *caput*; Plur. ראשים.

§. 70. De formis participialibus.

Paradigma XII. N. VII et VIII.

1. Participia item vera nomina sunt ac saepe usu loquendi in substantivorum naturam abierunt.

2. Participia Kal, Piël, Hithpaël in statu constr. Sing. per exceptionem immutata manent, accedentibus autem additamenti Zere ultimae syllabae varie mutatur, e. g. שֹׁמֵר *custos*, שֹׁמְרִי *custos meus*; אֹיֶבֶק *hostis vester*.

3. Participia Verborum לֹ"ה ante additamenta apocopantur (i. e. הֶ—abiicitur), e. g. רֶאָה *vates*, Plur. רְאִים; מִרְאָה *aspectus*, c. suff. מִרְאֵהוּ. In statu constr. Segol in Zere producitur: מִרְמָה *רֶאָה, vates fraudis*, i. e. *vates fallax*.

4. Participia Verborum עוֹ et עִי in statu constr. Kamez aut Zere retinent, v. g. קָם, מִיח. Idem faciunt eorum feminina, v. g. קָמָה, stat. constr. קָמַח.

Annot. Ad exemplar Participiorum in Zere exeuntium declinantur etiam nomina monosyllaba Zere instructa, velut שֵׁם *nomen*, שְׁמִי, שְׁמֶכָם.

§. 71. De Numeralibus.

1. Numeri cardinales substantiva sunt eaque anomala, excepto אֶחָד, quod adiectivi naturam habet.

Cur masculina numeralium 3—10 femininae formae sint et feminina masculinae, non liquet.

Masculinum.			Femininum.	
Stat. absol.		Stat. constr.	Stat. absol.	Stat. constr.
1 א	אֶחָד	אֶחָד	אֶחָת	אֶחָת
2 ב	שְׁנַיִם	שְׁנַיִ	שְׁנַיִם	שְׁנַיִ
3 ג	שְׁלֹשָׁה	שְׁלֹשָׁה	שְׁלֹשׁ	שְׁלֹשׁ
4 ד	אַרְבָּעָה	אַרְבַּעַת	אַרְבַּע	אַרְבַּע

Masculinum.			Femininum.		
Stat. absol.		Stat. constr.	Stat. absol.		Stat. constr.
5	ה	חֲמִשָּׁה	חֲמִשָּׁה	חֲמִשָּׁה	חֲמִשָּׁה
6	ו	שֵׁשׁ	שֵׁשׁ	שֵׁשׁ	שֵׁשׁ
7	ז	שִׁבְעָה	שִׁבְעָה	שִׁבְעָה	שִׁבְעָה
8	ח	שְׁמֹנֶה	שְׁמֹנֶה	שְׁמֹנֶה	שְׁמֹנֶה
9	ט	תְּשַׁע	תְּשַׁע	תְּשַׁע	תְּשַׁע
10	י	עֶשְׂרֵה	עֶשְׂרֵה	עֶשְׂרֵה	עֶשְׂרֵה

Masculinum.			Femininum.		
11	יא	עָשָׂר { אֶחָד עֶשְׂתִּי	עָשָׂר {	אֶחָת עֶשְׂתִּי	
12	יב	עָשָׂר { שְׁנֵי שְׁנַיִם	עָשָׂר {	שְׁנֵי שְׁנַיִם	

Numeri a 13 usque ad 19 sic exprimuntur, ut monades velut verba separata ante עָשָׂר (fem. עָשָׂרָה) ponantur; et in masc. monades statu sint abs., in fem. statu constr., e. g.

13	יג	שְׁלֹשָׁה עָשָׂר	שְׁלֹשָׁה עָשָׂרָה
14	יד	אַרְבָּעָה עָשָׂר	אַרְבָּעָה עָשָׂרָה
15	טו	חֲמִשָּׁה עָשָׂר	חֲמִשָּׁה עָשָׂרָה etc.

Viginti significantur Plurali nomine כ עָשָׂרִים. Numeri a 30 usque ad 90 Plurales monadum sunt:

30	ל	שְׁלֹשִׁים	50	נ	חֲמִשִּׁים	70	ע	שִׁבְעִים	90	צ	תְּשַׁעִים
40	מ	אַרְבָּעִים	60	ס	שִׁשִּׁים	80	פ	שְׁמֹנִים			

Omnes hae decades unam tantum habent formam sine fem. et sine stat. constr. Cum ipsis monades ut verba separata coniunguntur et modo anteponuntur, modo (imprimis in libris recentioribus) postponuntur. Monades et decades ope Vav copulativi, quod et significat, coniunguntur: עַד וְשִׁבְעִים חֲמִשָּׁה *septuaginta quinque*.

Centum: ק מֵאָה, constr. מֵאָת (subst. gen. fem.). *Ducenti*: ר מֵאָתַיִם (Dualis). Ceteri centeni מֵאוֹת ad monades in stat. constr. fem. positas adiciunt, e. g. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת *trecenti*.

Mille: א אלף, subst. gen. masc. *Duo milia*: ב אלְפִים (Dualis). Cetera milia ad monades in st. constr. masc.

positas אַלפֿים adiiciunt, e. g. אַרבעט אַלפֿים ד' *quatuor milia*. *Decem milia* interdum exprimuntur per רבֿות (רבֿו) (רבֿקה, רבֿה) i. e. *multitudinens*. *Viginti milia*: רבֿותֿים 5 (Dualis).

2. Numeri ordinales a secundo usque ad decimum ex cardinalibus formantur, appposito ׀. Qua in re nisi cardinalis vocalem *i* iam habet, praeter *i* finale alterum ׀ in ultima ponitur syllaba, excepto שְׁנִי, quod unum tantum habet *i*. Unde formae:

שְׁנִי <i>secundus</i>	חֲמִשִּׁי (חֲמִישִׁי), <i>quintus</i>	שְׁמִינִי <i>octavus</i>
שְׁלִישִׁי <i>tertius</i>	שֵׁשִׁי <i>sextus</i>	תְּשִׁיעִי <i>nonus</i>
רְבִיעִי <i>quartus</i>	שִׁבְעִי <i>septimus</i>	עֲשָׂרִי <i>decimus</i> .

Primus est ראשֿון (a ראשֿ initium), fem. ראשֿוֹנָה. Ad formandum fem. ordinalium ת adiungitur, e. g. שֵׁשִׁית *sexta*. Numeri denario maiores propriam ordinalium formam non habent, verum iis cardinales pro ordinalibus sunt.

Annot. Mensium dies et annorum numeri semper, etiam ab 1 usque ad 10, cardinalibus significantur, e. g. בְּשָׁנָה שְׁלוֹשׁ *tertio anno*.

3. Numeri distributivi duplicatis cardinalibus exprimuntur, e. g. שְׁנֵים עָשָׂר *bini*.

4. Adverbia numeralia interdum femininis cardinalium significantur: אֶחָד *semel*, שְׁתֵּים *bis*, שְׁלוֹשׁ *ter*, interdum masculinis: וְשִׁבְעָה שְׁבָעִים *septuagies septies*. Saepius autem subst. gen. fem. פָּעַם (*passus, ictus*) adiungitur; *bis* tunc Duali exprimitur: שְׁנֵים עָשָׂר, *ter* autem: שְׁלוֹשׁ שְׁעָמִים etc. Iterationi exprimendae inserviunt formae femininae cardinalium: שְׁנִית *secundo*. Adverbia multiplicativa Duali cardinalium exprimuntur, e. g. אַרְבַּעַתִּים *quadruplum*, שִׁבְעָתִים *septemplex*.

5. Numeri fracti feminino ordinalium exprimuntur, e. g. שֵׁשִׁית *pars sexta*.

6. Numeris suffixa quoque adiiciuntur, e. g. שְׁנֵיהֶם *ii duo*, ambo, שְׁלֹשָׁתָם *vos tres*.

D. De Particulis.

§. 72. De Adverbiis.

1. Nonnulla adverbia suffixis augentur, quo facto vim Verbi substantivi includunt. Additur suff. Verbi et quidem plerumque cum Nun epenthetico. Huc pertinent:

אֵין (*אֵין*) *non*, e. g. אֵינְכִי *ego non sum*.

יֵשׁ *praesto*, e. g. יֵשׁנוּ *ipse adest*.

עוֹד *adhuc*, e. g. עוֹדְנִי *ille adhuc superest*.

הֵן et הֵן *hic* (proprie *ecce*), e. g. הֵנִי, *hic sum, adsum*,
 ecce me, הֵנִי *ecce adest*.

אֵי *ubi*, e. g. אֵי *ubi est?* אֵיכָּה *ubi es?* אֵימ *ubi sunt?*

2. Particula interrogativa plerumque הֲ est, quod cum prima interrogationis voce velut praefixum coniungitur, ex. g. לְעַבְדִּי אֵיבָה לְבָהּ הַשְׂמִיטָה *advertistine animum ad servum meum Job?* unde ante consonantes š'vâ mobili instructas in הֲ mutatur, v. g. הֲאֵנִי *egone?* הֲשָׁמַעְתָּם *audistisne?* Saepe ad easdem Dagesch forte copulativum additur, v. g. הֲכִתְּנָהּ *an haec vestis filii tui est?* Ante gutturales vel Pathach est, v. g. הֲאֵירָא *num timeam?* vel, si Kamez ornatae sunt, Segol, v. g. הֲהָכֵם אֶתָּה *esne sapiens?*

§. 73. De Praepositionibus.

Nonnullae praepositiones iam non separata sunt vocabula, sed formae mutilae, quae ut praefixa anteponuntur iis vocibus, ad quas pertinent. In eorum numero praesertim enumerantur בְּ *in*, כִּי *sicut*, לְ *ad*, de quorum usu supra dictum est (§. 53.); porro בֵּין, quod cum sua voce plerumque copulatur (§. 16 et 11, 2.)

Annot. Vocabulum יְהוָה a Iudaeis non pronunciatur, sed eius loco אֱלֹהֵי legunt. Quare ante יְהוָה praepositiones praefixae illa vocali notantur, quam forma אֱלֹהֵי requirit: לַיהוָה.

§. 74. De Praepositionum Suffixis. (Cusus pronominum personalium.)

1. Quum praepositionum formae re vera sint nomina, suffixis quoque augeri possunt, iisque nominis, e. g. תחת (sub vel loco, pro) cum suffixo תחתִי *pro me*. Praepositio את (apud, cum) in addendis suffixis a nota Accusativi את distinguatur eo, quod praepositio in את (pro אתה), nota Acc. in את (אתה) commutatur, e. g. אתִּי *apud me*, אתִּי *me*.

2. Hic praesertim memorabiles sunt praepositiones in superiore paragrapho enumeratae, quae quando cum pronominibus suffixis coniunguntur, tum ad priorem suam formam recedunt, tum legi §. 18, 3. relatae subiacent.

	לִי <i>mihi</i>	אֵתִי <i>me</i>	בִּי <i>in me</i>
m.	לָךְ (in pausa לְךָ)	אֵתְךָ } <i>te</i>	m. בָּךְ <i>etc.</i>
f.	לְךָ <i>tibi</i>	אֵתְךָ }	f. בְּךָ
m.	לוֹ <i>ei</i>	אֵתּוֹ <i>eum</i>	בוֹ
f.	לָהּ <i>ei f.</i>	אֵתָהּ <i>eam</i>	בָּהּ
	לָנוּ <i>nobis</i>	אֵתָנוּ <i>nos</i>	בָּנוּ
	לְכֶם־ן <i>vobis</i>	אֵתְכֶם־ן <i>vos</i>	בְּכֶם־ן
	לָהֶם־ן <i>iis</i>	אֵתָהֶם־ן <i>eos</i>	בָּהֶם־ן (בָּם־ן)
	מֵאֵתִי <i>a me</i>	מֵאֵתְךָ <i>ut ego</i>	
	מֵאֵתְךָ } <i>a te</i>	מֵאֵתְךָ <i>ut tu</i>	
	מֵאֵתְךָ }	m. מֵאֵתְךָ <i>ut is</i>	
	מֵאֵתּוֹ <i>ab eo</i>	f. מֵאֵתְךָ <i>ut ea</i>	
	מֵאֵתָהּ <i>ab ea</i>	מֵאֵתּוֹ <i>ut nos</i>	
	מֵאֵתָנוּ <i>a nobis</i>	מֵאֵתְכֶם־ן } <i>ut vos</i>	
	מֵאֵתְכֶם־ן <i>a vobis</i>	מֵאֵתְכֶם־ן }	
	מֵאֵתָהֶם־ן } <i>ab iis</i>	מֵאֵתָהֶם־ן } <i>ut illi</i>	
	מֵאֵתָהֶם־ן }	מֵאֵתָהֶם־ן }	

Praeter illas formas poëtae utuntur hisce: לִּי *iis*, מֵאֵתִי et מֵאֵתְךָ *a me*, מֵאֵתְךָ et מֵאֵתּוֹ *ab eo*.

Annot. In poësi etiam formae לָמִי et בָּמִי pro לִּי, בָּ, בְּ sine suffixis velut voces separatae apparent.

3. Nonnullae praepositiones forma plurali sunt, quare etiam suffixa Pluralis accipiunt. Aliae modo tamquam nomina singularia, modo tamquam pluralia apparent. Tales sunt:

אַחֶר *post*, cum suff. אַחֲרֶיךָ *post te*.

אֶל *ad, in* „ „ אֵלֶיךָ *ad te*.

בֵּין *inter* „ „ בֵּינֵיכֶם *inter vos*.

בֵּין etiam in forma Plur. בֵּינֵיהֶם apparet, e. g. בֵּינֵיהֶם.

Interdum, et praecipue in libris poeticis, etiam praepositiones מִן *a*, עַד *usque ad*, עַל *super* et תַּחַת *subter* plurales apparent: מִמֶּי, עָדִי, עָלַי et תַּחְתִּי, quare etiam suff. Plur. accipiunt: מִמֶּיךָ *a te*, עָדִיךָ *usque ad me*, עָלֵיהֶם *super eos* (etiam עֲלֵימוֹ) et תַּחְתֵּיךָ *sub eo aut eius loco*.

§. 75. De Coniunctionibus.

1. Coniunctio maxime usitata est Vav copulativum quod dicitur. Ad voces enim pariter atque ad enunciationes quoquo modo connectendas adhibetur Vav š'vâ mobili ornatum, quod pro copulandi genere varias significationes exprimit. Quod ad eius punctationem attinet, variae leges supra allatae servandae sunt; ad quas hic apponitur, ante š'vâ mobile et labiales consonantes scribendum esse ו. Sic igitur formae existunt וְגַם, וְלֵךְ, וְעַמֹּד, וְחַיָּה pro וְחַיָּה, וְיָהִי pro וְיָהִי, וְבִאֲרָץ, טוֹב וְרַע.

2. Ceterae coniunctiones in lexicis reperiuntur. Unum monetur, addita particula relativa אֲשֶׁר praepositiones per multas in coniunctiones converti, v. g. כַּאֲשֶׁר *quemadmodum*, אַחֶר אֲשֶׁר *postquam*, עַד אֲשֶׁר *donec* cet.

§. 76. De Interiectionibus.

Praeter proprias interiectiones אַח, אֶהָהָ, הוּי diversae aliae orationis partes eo, quod vivaciter pronunciantur, interiectiones fiunt, e. g. הֵן et הִנֵּה *ecce!* הֶבֶה, Plur. הִבֵּי *age, agite!* (Imp. a וְהִבֵּי), לָכֵה et לָכוּ (item Imp. a וְלָכֵה *ire*) etc. Particulae obsecrationis sunt יָא et בִּי (*quaeso*).